

[Duborg.]

paa Statsgælden, ser vi jo ikke dette, som den højtærede Finansminister ogsaa søgte at give Indtryk af, at der er Dækning for Afdraget, der er ikke i disse tre Aars Regnskab Dækning for det ordinære Afdrag paa Statsgælden. Afdraget paa Statsgælden i disse tre Aar udgør 62,7 Millioner. Det er stigende, begyndende med 18,3 Mill. Kr. i 1929—30, herefter 19,9 Millioner i 1930—31 og 24,5 Millioner i 1931—32, i alt 62,7 Millioner. Til Dækning for den Udgift har man, som bekendt, beslaglagt Arveafgiften; men den giver efter Beregningen i de samme tre Aar 37,2 Mill. Kr. Der er saaledes et vækkeligt Underskud med Hensyn til Dækningen af de ordinære Afdrag paa 25,5 Mill. Kr. Jeg mener, at disse Betragtninger har Bund, ubestridelig Bund i det faktiske Regnskab, som det foreligger, og en Opstilling, som synes at vise, at de nævnte Aar vil bringe os lykkeligt frem finansmæssigt, har intet Hold i Virkeligheden.

Jeg vover at udtale, trods al Opposition fra Regeringspartiernes Side, at hvis Nedsættelsen, som det fra den Side kaldes, Reguleringen af de offentlige Udgifter, af Statens Udgifter, ikke havde fundet Sted i 1927, og hvis endvidere Socialdemokratiet eller den højtærede Regering havde faaet Magt til at gennemføre de Forslag, som var forelagt her i Fjor, og som vi venter igen i Aar, saa vilde vi ganske ubestrideligt have været inde i en fortvivlet økonomisk Situation, hvor Staten havde arbejdet sig ind i et dybere og dybere Underskud med en stadig stærkt stigende Statsgæld.

Endvidere vil jeg gerne, i Lighed med hvad jeg gjorde i Fjor, fremkomme med nogle Bemærkninger til Statens Kapitalregnskab. Det finder nærmest sit Udtryk paa § 26, der jo delvis optræder som et Kapitalregnskab, delvis som en almindelig Oversigt over Pengeomsætningen indenfor Staten. Det er meget betegnende, at det har begge Navne, idet det optræder paa begge Maader, og regnskabsmæssigt vil dette jo i Virkeligheden sige, at det er hverken det ene eller det andet. Paa § 26 har man jo en Sammenblanding af virkelige Indtægter og virkelige Udgifter med overførte Poster, hvorved man jo altid kan skaffe et regnskabsmæssigt set skal skaffe Balance til Veje. Det fortæller imidlertid ikke den almindelige Betragter, Befolkningen i Almindelighed, noget om, hvorledes Statens Kapitalformue bevæger sig. Det kan man kun faa at vide ved et mere indgaaende Studium af § 26 og forskellige andre Steder, hvor man nu skal søge det, men særlig jo paa § 26.

Men det er ikke blot Befolkningen, der har denne Vanskelighed ved at forstå Statens Kapitalregnskab. Naar vi læser Regeringspartiernes Blade efter den højtærede Finansministers Tale ved Fremlæggelsen af Finanslovsforslaget, faar man et stærkt Indtryk af, at Bladene i lige saa ringe Grad som Befolkningen i Almindelighed forstaaer at tyde § 26. Vi læste i Regeringspartiernes Blade højstemte Artikler om disse glimrende Regnskaber, disse store Overskud, i Modsætning til tidligere Tiders Underskud. Hvis Kapitalregnskabet imidlertid var opgjort paa en nøgtern og god Maade, som Staten fordrer af ethvert Selskab, den skal have Tilsyn med, saa vilde denne Opfattelse faa en anden Karakter, saa vilde den Slags Bedømmelser, der savner Hold i Virkeligheden, ikke kunne fremkomme, i det mindste ikke i den Form, hvori de fremkommer nu. Jeg tror, det vil være en Vinding for hele vor økonomiske Politik, naar vi ogsaa for Kapitalregnskabet gaar over til en moderne Regnskabsform, en saadan Regnskabsform, at det klart for enhver Mand i Landet, der ser Finansloven, fremgaar, hvorledes Statens Kapitalformue eller Kapitalregnskab stiller sig. Jeg vil gerne henstille til den højtærede Regering og det høje Tings Overvejelse, om der ikke var Grund til efterhaanden ogsaa for Kapitalregnskabet Vedkommende at gaa over til en moderne Regnskabsform.

Jeg skal gerne anerkende, at den nuværende højtærede Finansminister har indført visse Forbedringer, betydelige Forbedringer, i selve Driftsregnskabet. Alle de Ændringer, der er sket, er dog ikke Forbedringer, nogle af dem, som Renteberegningen, finder jeg mere end tvivlsomme, men alt i alt maa man dog sige, at selve Driftsregnskabet fremtræder i sin Form paa en for et Regnskab nogenlunde normal Maade. Det samme kan altsaa ikke siges om Statens Kapitalregnskab. Det er i en Form, som der kun kan findes Mening i af mere sagkyndige og ved mere indgaaende Undersøgelse.

Og jeg vil gerne i Tilslutning hertil sige, at samtidig med, at man gennemførte en saadan paatrængt Modernisering af Statens Kapitalregnskab, burde man ogsaa gaa over til at udsondre hele Statens Udlaansvirksomhed i en særlig Afdeling. Statens Udlaansvirksomhed har jo faaet et Omfang, som svarer til en ret stor, ja, vi kan sige meget stor Bankvirksomheds, og det er ikke ubegrundet at kræve, at der for denne store Virksomhed aflægges et klart Regnskab, hvoraf det fremgaar for det første,